

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Amersfoort
Postbus 4000
3800 EA AMERSFOORT

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	06-39632192
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	jeroen.van.dam@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-12972	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Jeroen van Dam	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo luidt net als het oordeel over 2021-2022 'voldoet deels'. Wij constateren dat u op beleidsmatig, processueel en personeel vlak de nodige stappen zet om goed voorbereid te zijn op de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), maar dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Deze verbeterpunten vindt u hieronder in deze brief. Wij gaan ervan uit dat u bij het formuleren van nieuw beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving de genoemde verbeterpunten ter harte neemt. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

In de vorige beoordelingsperiode is de taakuitvoering van uw gemeente als 'voldoet deels' beoordeeld. Dit betekent dat u de vorige beoordelingsronde deels voldeed aan de wettelijke eisen. Wij hebben daarom de ontvangen toezichtinformatie inhoudelijk getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 30 oktober 2023 een gesprek gevoerd met twee teammanagers VTH en een beleids- en kwaliteitsmedewerker / regievoerder RUD. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

U heeft het VTH-beleid 2019-2022 met een jaar verlengd met het oog op de Omgevingswet en de Wkb. Het is begrijpelijk dat u vol inzet op de komst van de Omgevingswet en de Wkb. Het feit dat de inwerkingtreding van deze wetgeving meerdere malen is uitgesteld, brengt zoals u heeft aangegeven onzekerheid met zich mee, wat ertoe heeft geleid dat u bij het verlengen van het VTH-beleid niet heeft bekeken in hoeverre de onderliggende risico- en probleemanalyse aanpassing behoeft. Daardoor is echter niet duidelijk of bijsturing van het beleid nodig is. Positief is wel dat u in het jaarverslag over 2022 heeft geëvalueerd in hoeverre de doelen uit het VTH-beleid 2019-2022 zijn bereikt. Wij gaan ervan uit dat u in 2024 actueel VTH-beleid vaststelt en daarbij de verbeterpunten, opgenomen in de bijlage, ter harte neemt.

Wat het jaarverslag en uitvoeringsprogramma betreft, constateren wij net als in de vorige beoordeling dat u deze zodanig laat vaststelt dat u bijna een half jaar lang niet volgens een vastgesteld uitvoeringsprogramma heeft gewerkt. Ook is daardoor bijsturing binnen de operationele cyclus (voorbereiden, uitvoeren, monitoren) van de BIG-8 cyclus niet goed mogelijk. Door het uitvoeringsprogramma zodanig laat vast te stellen is tevens niet goed mogelijk om in de begroting de personele en financiële middelen te vragen die nodig zijn om de in het uitvoeringsprogramma geprogrammeerde activiteiten uit te voeren om de doelen te bereiken. Wij geven u in overweging mee om de BIG-8-cyclus in de toekomst aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus, of op een andere wijze daadwerkelijk cyclisch te werken.

Een overzicht van alle verbeterpunten vindt u in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat u op 8 februari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of u daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de omgevingsdienst uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

In het uitvoeringsprogramma voor 2023 staat dat uw gemeentelijke organisatie in grote lijnen voldoet aan inhoudelijke criteria en dat het merendeel is geborgd in het VTH-beleidsplan 2019-2022. De beoordeling van de criteria voor kritieke massa is voor gemeente in bijlage 5 op hoofdlijnen weergegeven. In de beoordeling van de gemeentelijke organisatie gaat u alleen in op het aantal fte en de opleidingen, maar niet op werkervaring, aanvullende kennis en frequentie.

Voor de omgevingsdienst staat de evaluatie op hoofdlijnen in bijlage 6. Wij wijzen u erop dat de RUD sinds 2019 aangeeft voor de specialistische deskundigheidsgebieden deels niet meer aan de kwaliteitscriteria te voldoen als gevolg van vertrekkende medewerkers. De RUD geeft aan dat dit de komende jaren des te meer een aandachtspunt wordt nu een aantal medewerkers hun pensioengerechtigde leeftijd bereiken en opvolging geborgd moet worden.

Volgens de door uw raad vastgestelde Verordening kwaliteit VTH gemeente Amersfoort moet u jaarlijks aan de raad rapporteren over de naleving van de kwaliteitscriteria. Voor een volledige evaluatie / rapportage moet u niet slechts inzicht verschaffen op hoofdlijnen maar inzicht in aantal fte, opleiding, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie. U dient hierover helder te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw gemeente en de RUD Utrecht voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de Monumentencommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Aangezien uw gemeente de laatste jaren als 'voldoet deels' werd beoordeeld, valt u in de komende beoordelingsronde ook onder het reguliere toezichtregime.

Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen

Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Bezie of de probleem- en risicoanalyse voor uitvoering (vergunningverlening en aanverwante taken) en handhaving (toezicht en handhaving) nog actueel is en pas deze zo nodig aan. *Toelichting: u heeft het VTH-beleid 2019-2022 met een jaar verlengd zonder na te gaan of de probleem- en risicoanalyse nog actueel is. Daardoor is niet duidelijk of het verlengde beleid actueel is.*

Strategisch beleid

2. Actualiseer het beleid voor de Uitvoering (vergunningverlening en aanverwante taken) en Handhaving (toezicht en handhaving) voor de thuishaken. *Toelichting: het VTH-beleid 2019-2022 is met een jaar verlengd. Actualiseer dit beleid aan de hand van een volledige beleidsevaluatie en een actuele probleem- en risicoanalyse.*
3. Geef in het beleid inzicht in de afspraken die u heeft gemaakt met de andere betrokken bestuursorganen over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden. *Toelichting: in het beleid wordt hier en daar wel vermeld dat er afspraken zijn gemaakt, maar wat die afspraken inhouden, wordt niet vermeld.*

Operationeel beleid

4. Vermeld in het beleid voor zowel de basistaken als thuishaken welke sancties (waaronder in ieder geval dwangsombedragen) en begunstigingstermijnen worden gehanteerd en hoe deze worden afgestemd op strafrechtelijke handhaving (ook door OM).
5. Maak de personele en financiële middelen die **benodigd én beschikbaar** zijn voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Toelichting: De beschikbare capaciteit is voldoende geborgd in de begroting. Echter, het alleen opnemen van de beschikbare capaciteit is onvoldoende. Het is nodig om vanuit de doelen een inschatting te maken van de benodigde capaciteit om die doelen te bereiken en het is die benodigde capaciteit die moet worden geborgd in de begroting.*
6. Maak de wijze van berekening van de benodigde personele en financiële middelen inzichtelijk voor de uit te voeren activiteiten.

Programma en organisatie

7. Stel het uitvoeringsprogramma voortaan tijdig vast zodat bij aanvang van het nieuwe jaar de uitvoering kan plaatsvinden volgens een actueel programma. Van belang is dat bij het schrijven van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag.
8. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokken bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving. *Toelichting: uit het uitvoeringsprogramma blijkt niet dat het uitvoeringsprogramma met andere publiekrechtelijke organen is afgestemd.*

Vorbereiding, monitoring en uitvoering

9. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
10. Verantwoord jaarlijks aan de gemeenteraad in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de eigen organisatie én de omgevingsdienst. Voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of konden worden nageleefd, dient hiervan gemotiveerd opgave te worden gedaan. *Toelichting: U heeft dit jaar wel geëvalueerd in hoeverre uw organisatie de kwaliteitscriteria naleeft, maar de resultaten zien enkel op het aantal FTE en niet op opleidingsniveau, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie. Daarnaast heeft de evaluatie geen betrekking op de omgevingsdienst.*